

דברי הכפר

ישראל במלחמה

גיליון מס. 2862 * ט שבת תשפ"ה * 7 בפברואר 2025

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

עמליה כהנא - כרמון

1. החודש לפני שש שנים מתה הסופרת עמליה כהנא-כרמון. בשקט ובצניעות אופיינית הלכה לעולמה אל מתחת לאדמה ולא נודע כי באה אל קירבה. אהבתי מאוד את יצירתה וכאבתי את לכתה מאיתנו.

2. הִידְעוּ הַדְמָעוֹת מִי שֶׁפָּכֶם
וְיִדְעוּ הַלְבָבוֹת מִי הַפָּכֶם
הַפָּכֶם בּוֹא מְאוֹרֶם תּוֹךְ רִגְבִּים
וְלֹא יֵדְעוּ רִגְבִּים מֶה בְּתוֹכָם. (ר' יהודה הלוי)

3. השיר של ר' יהודה הלוי הוא המוטו של סיפורה הנהדר 'נעימה ששון כותבת שירים'. למי שעדיין לא קרא, ממליץ בכל לב לקרוא.

4. אני מוסיף קטע מהדברים המופלאים שנשאה בטקס שבו הוענק לה פרס ברנר תשמ"ה, בית הסופר ע"ש טשרניחובסקי, תל-אביב, 14.5.85:

"לחזור לימי גן-הילדים. אני, אללי, הייתי מוחזקת ילדת-פלא. השאלה היחידה היתה ילדת-פלא באיזה תחום. חיה ברוידא (אשתו של הסופר י. ח. ברנר) פתרה את זה. היא קבעה שכשעמליה תהיה גדולה היא תחדש במתמטיקה. האמת היא שעד היום אני בן-אדם שאיננו שולט כהלכה בלוח-הכפל. דבר שני, כחינוך לאהבת מלאכת-הכפיים, שברוח הימים ההם העלו אותה על נס – שיא הכיף בגן שלנו אמור היה להיות הנגריה. כולם בנו בששון רהיטים קטנים לחדרי-בובות. ואני הייתי במצוקה, כי לא ראיתי מה הכיף שבדבר. כך שבעצת חיה, קנתה לי אמי כלי-נגרות קטנים, וימים רבים שתי הנשים ניסו ללמד אותי את אהבת המלאכה בשעורים פרטיים אהה"צ. האמת היא שעד היום אינני יודעת לדפוק מסמרים.

לעומת-זאת אני זוכרת ולא אשכח. הגן היה מורכב משני חדרי-כיתה. ובחדר-הכיתה שלנו תלויה היתה על הקיר גם תמונה של תינוק, עם תלתלים, שוכב לבדו על הגב מתחת לשמיים כחולים עם עננים, בשדה של פרחים נהדרים בכל הצבעים, ופרפרים. אני חושבת שקראו לתמונה 'שחר'. ימים שלמים הייתי יושבת עם הגב לחדר-הכיתה, כולל הנגריה הקטנה, ומתעמקת בתמונה. זה אני זוכרת היטב. ואני זוכרת שחיה, שכנראה היתה מודאגת מזה, פעמים אחדות באה, היתה יושבת לידי על כסא של ילדים, ושואלת אותי מה אני רואה

בתמונה. עד שיום אחד כן גיליתי לה. הסברתי שאם אני אסתכל בתמונה ורק בתמונה די חזק ודי הרבה זמן, אני אהיה שם. בתוך התמונה. הילד ששוכב שם לא יהיה עוד לבדו. וגם אני, כשאני אסתכל משם על חדר-הכיתה והכול – אני כבר אראה אותם לא מפה, כי אם כמו שרואים אותם משם, מתוך התמונה.

ואני זוכרת עד היום את ההבעה על פניה של חיה כאשר אמרתי את זה. היא לא ענתה לי אף מלה. והיא לא שאלה אף מלה. ורק העיניים שלה חייכו אלי, בהרבה השתתפות והערכה. ואחר-כך היא שמה לעצמה את הידיים על הברכיים, אמרה "טוב. נראה". וקמה והסתלקה. אני כל-כך אוהבת אותה מאז, עד היום הזה. אני חושבת שאז, בגן-הילדים, ממנה, קיבלתי את פרס ברנר הראשון שלי. והיום זה השני.

מכל-מקום, זה נשאר במשפחה שלנו, שחיה המציאה אז מונח בפסיכולוגיה. היא אמרה לאמי: "בילדה יש פסיביות אקטיבית". והמונח הזה נדבק בי. ...

5. דיוקנה של עמליה כהנא-כרמון כפי שציירתי די מזמן.

אלמוג בוקר כמשל

1. אלמוג בוקר, המכונה בטעות פרשן בערוץ 12 אך למעשה הוא סוג של דובר רך וקצת עילג של לשכת ראש הממשלה בערוץ, קיבל את פרס גיבורי החברה הישראלית שמעניקה ההסתדרות הציונית העולמית.

2. וזה מזכיר לי סיפור: לפני כמה שנים כאשר שהיתי בחאן השיירות, עמדתי בתור לארוחת הבוקר וילד שעמד לפני שאל את אביו על שם מי זה שדה בוקר והאב ענה לו בביטחון גמור על שם אלמוג בוקר. וזהו זאת הפואנטה.

מפרץ השבת הרוגע

קִרְנֵי שֶׁמֶשׁ אֲחֵרוֹנוֹת
טוֹו בֶּרֶךְ אֶת רִקְמַת דְּמוּתָהּ.
וְחִשְׁקָהּ בְּאַצְבָּעוֹת רוֹטְטוֹת
שֶׁל אוֹהֵב מִתְקַרֵּב
פֶּתַח חֲלָלִים שֶׁל טָהָר
שֶׁעָלוּ כְּמוֹ דָּשָׁא
בְּאַנְשִׁים הֶרְחוּצִים.

וְהֵם פּוֹסְעִים בַּמִּדְרָכוֹת הַרְחָבוֹת
 כְּמוֹ סַפְּנִים מִיָּמִי קֶדֶם,
 נוֹשְׂאִים מִנְּחָה שֶׁל עֲפָרוֹת זָהָב
 מֵאֲנִיּוֹת הַחוֹל שֶׁכְּלוּ
 אֶל מִפְּרֵץ הַשָּׁבֶת הָרוֹגֵעַ.

וּמִמַּעַל לַהֲקָה שֶׁל נָשִׁים בְּלָבֹן,
 כִּיּוֹנִים נִדְּהָמוֹת מִהֲנָגָה
 שֶׁפָּרַח אֶל תּוֹךְ הַלֵּילָה הַחֹם.

שבת שלום

פינת הקריקטורה השבועית: אסון התאומים | ועידת פסגה | מה זה לחשוב מחוץ לקופסה

@@@@@@@@@@@@@@@@

בית כפר הנשיא משתתף בצערם
של מאיר ריינס, דליה וגנר ורחל גינת
וכל המשפחה הענפה,
עם פטירת בעלה של יונה,
אלי אורן ז"ל, בקבוצת גבע.

• הציונות לא תנצח?

שבוע של טכסים מזעזעים, שליוו את שחרור החטופים והחטופות שלנו, עבר עלינו. כל חטוף הועלה על במה, אולץ לנפנף לקהל שטוף שנאה, ולחתום על נייר שהביע תודה והוקרה לשובים האכזריים, תוך התחייבות שלא להילחם עוד בשורות צבא ההגנה לישראל. כל חטוף אחז בידו "תעודת שחרור" ושקית של "טייק אווי" ובה מתנות מהשובים, כאילו הוא או היא יוצאים עכשיו מחגיגת יום הולדת אצל החבר מכתה א'.

על הבמה היה מתוח שלט בעברית: "הציונות לא תנצח" ובשפה האנגלית היה כתוב NAZI ZIONIZM.

התשובה הטובה ביותר ניתנה על ידי גדי מוזס, שלמרות גילו המתקדם, למרות כל מה שעבר בששה עשר החדשים האחרונים, לא זו בלבד ששמר על ארשת פנים שלווח וחזקה מול המוני הפורעים, שהקיפו אותו, אלא, שעל פי התקשורת, עשה שני דברים מיד אחרי שחרורו: הוא ביקש לעצור את הרכב על יד האדמות שבהן הוא גידל תפוחי אדמה, והוא הבטיח לעזור לשקם את ניר עוז.

מה יותר ציוני מזה???

גדי מוזס: קיבוצניק, איש האדמה ועבודתה, מסור לקהילתו הפגועה, ציוני!

• כעבור 57 שנים - קבוצת המתנדבים הראשונים בכפר הנשיא

מלחמת ששת הימים באה אלינו אחרי תקופה לא קלה, כשמצרים סגרה את המעבר לנמל אילת והזיזה את כוחותיה בסיני לעבר הגבול עם ישראל. נכנסנו לתקופת המתנה מורטת עצבים, כאשר מצד אחד צריך להיערך למלחמה, ומצד שני, נעשים ניסיונות כבירים של הממשלה למנוע את המלחמה. המילואים גויסו, המשק סבל מהיעדר העובדים, אשר ישבו באפס מעשה וחיכו לבאות.

ואז פרצה המלחמה, ותוך ששה ימים היא הסתיימה.

בתפוצות, המתח לפני המלחמה, וההתרגשות מול הישגיה, גרמו לגל גדול של התגייסות לטובת המדינה. בעיקר גייסו כספים, אבל זמן קצר אחרי שתמה המלחמה התחילו להגיע מתנדבים, בעיקר צעירים, בעיקר לקיבוצים, על מנת למלא את מקומן של הידיים העובדות שחסרו בענפי המשק.

בין הראשונים שהגיעו בגל המתנדבים הזה הייתה קבוצה של חניכי תנועת הבונים בדרום אפריקה, שהגיעו לכאן ומיד התחילו להשתלב בעבודות בקיבוץ, ובחברת בני גילם כתת "עופר", ובעיקר בנות גילם בכתת עופר.

חשוב לציין, שבאותם הימים, אכן היו המתנדבים גורם חשוב בהחזקת המשקים (בנוסף לבני הקיבוצים, הנערים, שהשתלבו בענפים ומלאו בהם תפקידים אחראיים מאד).

תוך כמה חדשים התחילה תנועה גדולה של צעירים, מתנדבים, שבאו לקיבוצים. זה הפך להיות טרנד, משהו שצעיר עושה בין בחינות הבגרות לבין התחלת הלימודים באוניברסיטה, או בשעת משבר, כשהצעיר לא בטוח מה הוא יעשה מחר. זה היה דומה למסע לחו"ל שנהוג היום בין המשתחררים מהשירות הצבאי. רבבות מתנדבים הגיעו אל התנועה הקיבוצית, מיעוטם יהודים ורובם לא. והיו לתופעה הזאת השלכות חיוביות מאד, אבל גם שליליות.

אבל הקבוצה ההיא מדרום אפריקה הייתה יהודית-ציונית, עם חינוך תנועתי, שהפך אותם לגורם מאד חיובי במשך החדשים שבהם הם שהו כאן. הם חזרו לדרום אפריקה ולמדו באוניברסיטה, היו מדריכים בתנועה, ושם גם פגשו אותם כשיצאו לשליחות בדרום אפריקה (שליחות שהייתה תוצאה מתקופת שהיית הקבוצה כאן בכפר הנשיא, כשאריה היה המדריך שלהם). כשחזרנו ארצה המשכנו לשמור על קשר הדוק עם כמה מחברי הקבוצה הזאת, שרבים מהם עלו בהמשך לארץ ותרמו רבות למדינת ישראל (כל אחד בתחומו). כמה מהם היו בגרעין ההשלמה לקבוצת יזרעאל, ורבים מהם מגדלים כבר נכדים בקיבוץ.

בין המתנדבים האלה, היה גם בריאן קפלן ז"ל שתוך זמן קצר עלה לארץ, לכפר הנשיא, התגייס לצבא, ונעשה חבר הקיבוץ עד יומו האחרון.

כאשר בריאן נפטר, הודענו לחברי הגרעין. שניים מהם הספיקו להגיע להלוויה, וכאשר ישבנו במועדון החברים עם "ילדי כתת עופר", נרקמה התוכנית לקיים מפגש של הקבוצה, לאחר 57 שנים להיותם מתנדבים כאן בקיבוץ. כמה מהחברים, יחד עם כמה מבנות כתת עופר עסקו בחדשים האחרונים בארגון הפגישה, אשר תתקיים מחר בלב הקיבוץ.

מבטיחה לדווח על הפגישה בשבוע הבא.

שבת שלום לכל קוראינו

מי ייתן וישובו כל חטופינו הביתה בקרוב

ושהגשמים שיורדים בחוץ יהיו גשמי ברכה

תמר וולפין

פִּנְת הַהֶנְצָחָה / דוד אלמן

זֶהִי זְכָרָם בָּרוּךְ

קלמן לחוביץ ז"ל - (5/8/2001 - 6/9/1925)

קלמן, חבר הקיבוץ, נולד בפולין ונמלט לרוסיה, הוברח דרך צ'כסלובקיה ואוסטריה למחנה פליטים. הגיע באניה "אקסודוס" למחנה מעצר בגרמניה ולבסוף לארץ, לנס-ציונה. התגייס לצה"ל והגיע לכפר הנשיא דרך גרעין הנח"ל השני.

קלמן זכור לי כ"המסגר" שבילה שעות וימים מול מטילי המתכת. אדם שקט במיוחד, כנראה עקב חייו הקשים עד הגיעו אלינו.

<https://khbbm1.wixsite.com/2001-03>

הביא דוד אלמן - פניות כלשהם הפנו אלי - רק לא בטלפון (בעיית שמיעה)

לקוראי "דברי" היקרים, מהקיבוץ ומחוצה לו, שלומות מהארכיון,

שמחים לעדכן אתכם מה מתחדש בארכיון הרשמי של כפר הנשיא, כולל השלוחה און-ליין שלנו - "סיפור מקומי"; ויחד איתנו הארכיונאי-בנשמה היצירתי והבלתי נלאה, דוד אלמן, על שלל יוזמותיו ואתריו.

בדצמבר 2023 התקיימה חנוכת הארכיון במיקום החדש והמרווח. מאז עברנו כידוע שנה מורכבת וקשה, ואנו עדיין משפרים את התצוגות ומקדמים תוכניות, בעזרת התרומות הנדיבות של רבים מכם. העיצוב מתקדם בעזרתם של מיכל דדוש רבת התושייה, ונגר הבית האמן, מיכה ליפשיץ.

כדי להנגיש את אוצרות הארכיון לציבור, הוא יפתח מפעם לפעם בשעות אחר-צ, לטובת כל המתעניינים. הודעה על כך תתפרסם ב"מקומי".

נשמח להזכיר שהארכיון האינטרנטי "סיפור מקומי" זמין, ומקבל בשמחה תמונות, קטעי וידאו, מסמכים, הערות וסיפורים, בכל נושא מקומי החשוב בעיניכם.

ככל שתוסיפו ותשתפו, יהיה האתר עשיר יותר.

קבלו טעימה בקישור:

<https://khanassi.localtimeline.com/?lang=he&timeline=1>

בדף הבית של "סיפור מקומי", בצד שמאל למעלה, נמצאים גם קישורים לאתרים של דוד אלמן, שכוללים: **הנצחה**, תמונות נוסטלגיות, "דברי הכפר" וכל שאר העלונים – סרוקים, משקעים (גשם), שכונות ורחובות, כיתות והדגלים כולל שמות הילדים.

באותו מקום נמצא גם קישור לאלבומים של איתי סלע, שפורסמו לקראת חג המשק ה-75.

אחד הנושאים המרתקים בסיפור מקומי הוא כמובן מלחמת "חרבות ברזל" שעברה עלינו בשנה וחצי האחרונות, אתם מוזמנים להיכנס בקישור, ולהוסיף משלכם.

[https://khanassi.localtimeline.com/index.php?lang=he#\[showWindow/event/1060/image/3103\]](https://khanassi.localtimeline.com/index.php?lang=he#[showWindow/event/1060/image/3103])

בכל הצעה, שאלה ובקשה – מוזמנים לפנות אלי. בברכה, רחל גינת

מזל טוב

בת נולדה להורים המאושרים אילה ונמרוד

אחות ליואב ועופר

נכדה לסבים המאושרים

אתי ואורי אדלשטיין

שפע ברכות

לכל בני המשפחה.

אנו מאחלים לכם שתגדלו אותה

באשר, נחת והרבה אהבה

מפגש של בוקר שבת על קפה ומאפה

הצטרפו אלינו למסע מרתק
בעקבות עברו המסתורי של
אברהם גילמור (אביה של רג'י)
בתחילתה של המאה העשרים

את המפגש
תעביר רותם
פרלסון

יום שבת
ה-8 בפברואר
ב-10:00
בלב הקיבוץ

רג'י בצעירותה

ממתינים לכם,
משפחת פרלסון

כמה טוב שבאתם הביתה!

**ואסור לשכוח שיש לנו עוד 79 חטופים וחטופות שנמצאים
כבר 490 ימים בשבי**

שירי מלחמת חרבות ברזל

דרישת שלום מחיים אחרים - עידן רייכל מספר את סיפורה של אביטל דקל חן רעייתו של שגיא החטוף בעזה

דרישת שלום מחיים אחרים

מילים ולחן: עידן רייכל ואבי אוחיון

והימים עוברים
ויש פחות שאלות
וזה לא שברור יותר
אבל מה יתנו לי תשובות

מחכה בכל יום
שהערב ירד
רק עוד קצת לחבק אותך
כשבחלום ניפגש

כי תמיד בחלום
כל הלילה אתה לצדי
מדברים כל הלילה
מה איתך מה איתי

ומבטיח לבוא
ושואל עד מתי תחכי
ואז שוב מתעוררת
במיטה לבדי

למה לא תבוא לי ביום
למה זה תמיד בחלום
כמו שהיינו פשוטים
דרישת שלום מחיים אחרים

למה לא תבוא לי היום
מאז הזמן עומד במקום
כמה כולם מחכים
דרישת שלום מחיים אחרים, אחרים

מזל טוב לשלומי זולטי ומרינה קוזמין ששמם נשמט בטעות בשבוע שעבר.

7.2 גלית סולומון

גליל רוזנקרנץ

אבישי עומר

8.2 שילה אנטיס

מיטל גלוק

9.2 אילן מדינה

10.2 כרמל רוזנקרנץ

11.2 דוט שיינגזיכט

מיה קפלן

נועם גבאי

12.2 יעל שפרונג

חנן ווטרמן

13.2 שקד וולפין

איתי מור

סיפור לשבת

איש אחד נשכר פעם לצבוע סירה.

עם הצבע, המברשות והיד היציבה שלו, הוא החל לצפות את הסירה באדום עז, כפי שביקש הבעלים.

בזמן שעבד, הוא הבחין בחור קטן בתחתית הספינה, בקושי מורגש לעין בלתי מיומנת. בלי לומר מילה, הוא תיקן את החור על אף שזה לא היה חלק מתפקידו. פשוט מתוך אחריות. הוא עשה זאת כי חשב שזה מה שהיה רוצה שמישהו אחר יעשה בשבילו, מתוך אהבת האדם.

לאחר שסיים לצבוע, הבעלים שילם לו והאיש הלך, מרוצה מעבודתו.

אולם למחרת בבוקר חזר הבעלים, מחזיק בידו צ'ק נדיב בהרבה ממה שהיה מחיר הצביעה.

הצבע המופתע שאל: "אדוני, כבר שילמת לי על עבודת הצבע. בשביל מה זה?"

הבעלים חייך ואמר: "זה לא בשביל הצביעה. זה בשביל התיקון של החור בסירה".

הצבע נבוך, ענה: "אבל זה היה דבר כל כך קטן - בהחלט לא שווה את הסכום הזה".

"אח שלי, אתה לא מבין", פתח הבעלים. "כשביקשתי ממך לצבוע את הסירה, ידעתי על החור והתכוונתי לטפל בו למחרת. אחרי שסיימת והצבע התייבש, הילדים שלי הוציאו את הסירה לטיול דיג בלי ידיעתי.

כשחזרתי הביתה, נחרדתי להבין שהם יצאו בסירה עם חור בתחתית".

הצבע הקשיב בתשומת לב כשהאיש המשיך, קולו כעת עבה מהתרגשות.

"נבהלתי, וחשבתי שאולי לא יחזרו לעולם. אבל כשהם חזרו בשלום, מיהרתי לבדוק את הסירה וגיליתי שתיקנת את החור.

אתה לא סתם תיקנת סירה - אתה הצלת את חיי הילדים שלי. זה משהו שאני אף פעם לא אוכל לשלם עליו במלואו".

הצבע עמד דומם, מעכל את משקל דבריו של האיש.

הבעלים הוסיף בשקט, "לפעמים, למחוות הקטנות ביותר יכולה להיות ההשפעה הגדולה ביותר. מה שנראה לך חסר חשיבות - בשבילי היה החשוב לי מכל העולם".

בחיים, אנו עשויים לתקן "חורים" רבים עבור אחרים ללא ידיעתם, להציע עזרה, לתקן לבבות שבורים או פשוט להיות שם כשצריך. לעתים קרובות אנחנו לא מבינים עד כמה הפעולות הקטנות הללו יכולות להיות משמעותיות עבור מישהו אחר.

אנחנו אף פעם לא יודעים מתי החסד השקט שלנו עשוי להציל חיים. המשיכו לעזור, המשיכו לדאוג, כי העולם זקוק לעוד צובעי סירות כאלה.

